

Sygn. akt VIII Gz 468/17

POSTANOWIENIE

Dnia 4 stycznia 2018 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział VIII Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Patrycja Baranowska (spr.)

Sędziowie: SSO Anna Górnik

SSO Agnieszka Woźniak

po rozpoznaniu w dniu 4 stycznia 2018 roku w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa R. S.

przeciwko M. K.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego M. K. na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 22 sierpnia 2017 r. w sprawie o sygn. akt XI GC 1082/15

postanawia:

1. odrzucić zażalenie na pkt 1 postanowienia w przedmiocie odrzucenia ponownego wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych;
2. oddalić zażalenie na pkt 2 postanowienia w przedmiocie odrzucenia zażalenia pozwanego.

SSO Anna Górnik SSO Patrycja Baranowska SSO Agnieszka Woźniak

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie odrzucił ponowny wniosek pozwanego z dnia 21 sierpnia 2017 r. o zwolnienie od kosztów sądowych (pkt 1) i odrzucił zażalenie pozwanego z dnia 24 października 2016 r. na postanowienie tego Sądu z dnia 4 października 2016 r. (pkt 2).

W uzasadnieniu Sąd wskazał, że postanowieniem z dnia 4 października 2016 r. odrzucił apelację pozwanego od wyroku z dnia 1 grudnia 2015 r. Na powyższe postanowienie pozwany złożył zażalenie, a następnie złożył wniosek o zwolnienie od opłaty od zażalenia. Postanowieniem z dnia 3 stycznia 2017 r. Sąd oddalił wniosek pozwanego o zwolnienie od kosztów sądowych, a zażalenie pozwanego na to postanowienie Sąd Okręgowy w Szczecinie oddalił w dniu 26 czerwca 2017 r. Zarządzeniem z dnia 24 lipca 2017 r. zobowiązano pozwanego do uiszczenia opłaty od zażalenia w kwocie 109 zł – w terminie tygodniowym pod rygorem odrzucenia zażalenia. Zobowiązanie doręczono 12 sierpnia 2017 r. W piśmie z dnia 21 sierpnia 2017 r. pozwany ponownie złożył wniosek o zwolnienie od kosztów. Sąd wskazał, że w niniejszej sprawie pierwotny wniosek o zwolnienie od kosztów został ostatecznie rozstrzygnięty postanowieniem Sądu Okręgowego z dnia 26 czerwca 2017 r. Ponowny wniosek o zwolnienie pozwany złożył już 21 sierpnia 2017 r. W ocenie Sądu pozwany nie przedstawił żadnych nowopowstałych istotnych okoliczności. Sąd powołując się na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 2009 r. (sygn.. V CZ 4/09, Legalis numer 159590)

wskazał, że w takiej sytuacji strona może powoływać się tylko na zmiany istotne, które mogłyby uzasadniać odmienne rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów. Nie ma natomiast uzasadnienia dla udzielania ochrony stronie, która kolejny raz wnosi o zwolnienie od kosztów sądowych, składając podlegające odrzuceniu wnioski oparte na tych samych lub jedynie nieznacznie zmienionych podstawach. W tych okolicznościach Sąd zgodnie z art. 107 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych odrzucił ponowny wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych oparty na tych samych okolicznościach wskazując przy tym, że złożenie kolejnego wniosku o zwolnienie od kosztów, który z przyczyn formalnych został odrzucony nie wpływa na obowiązek strony uiszczenia opłaty od zażalenia. Niezależnie od powyższego Sąd wskazał, że pozwany złożył wniosek o zwolnienie od kosztów już po upływie terminu do opłacenia zażalenia. Wezwanie do uiszczenia opłaty od zażalenia doręczono bowiem pozwanemu w dniu 12 sierpnia 2017 r. Opłata nie została uiszczona, a wniosek o zwolnienie od kosztów złożono 21 sierpnia 2017 r. W związku z tym zażalenie z dnia 24 października 2016 r. podlega odrzuceniu jako nieopłacone na podstawie art. 370 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. Pozwany złożył zażalenie na powyższe orzeczenie wnosząc o jego uchylenie w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania zażaleniowego. Zaskarżonemu postanowieniu zarzucono naruszenie: - art. 370 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. gdyż mając na uwadze treść art. 115 k.c. złożenie przez pozwanego wniosku o zwolnienie od kosztów w dniu 21 sierpnia 2017 r. było dotrzymaniem terminu, - art. 107 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 32 oraz art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, gdyż sam Sąd stwierdził, że pierwotny wniosek o zwolnienie od kosztów a następny różnią się w podstawach a zatem nie są tożsame czy takie same.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Mając na uwadze zakres zaskarżenia zażalenia wskazać należy, że zażalenie pozwanego na postanowienie w przedmiocie odrzucenia ponownego wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych jest niedopuszczalne. Zgodnie z art. 107 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 623 z późn zm.) ponowny wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych, oparty na tych samych okolicznościach, podlega odrzuceniu. Na odrzucenie wniosku nie przysługuje zażalenie. Kontrola instancyjna postanowienia o odrzuceniu ponownego wniosku o zwolnienie od kosztów może odbyć się jedynie w trybie art. 380 k.p.c. W tym stanie rzeczy, wobec niedopuszczalności zażalenia na punkt 1 postanowienia Sądu Rejonowego z dnia 22 sierpnia 2017 r., należało orzec jak w pkt I sentencji.

Argumentację wyrażoną w zażaleniu Sąd Okręgowy zbadał jednak w kontekście oceny zasadności rozstrzygnięcia zawartego w pkt 2 zaskarżonego postanowienia, tj. odrzucenia zażalenia na postanowienie o odrzuceniu apelacji. W okolicznościach rozpatrywanej sprawy pozwany stał na stanowisku, że Sąd Rejonowy błędnie uznał, iż ponowny wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych złożony został z naruszeniem terminu, co skutkowało jego odrzuceniem.

Dalej pozwany argumentował, że odrzucenie jego wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych przez Sąd Rejonowy, jako ponownego wniosku opartego na tych samych okolicznościach, które już uprzednio podnosił, nastąpiło z naruszeniem art. 107 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn. Dz. U. 2016 poz. 623), co skutkowało w rezultacie błędnym odrzuceniem zażalenia pozwanego w pkt 2 zaskarżonego orzeczenia. Rację ma pozwany, że złożenie w dniu 21 sierpnia 2017 r. ponownego wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych - biorąc pod uwagę treść art. 115 k.c. w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 stycznia 2017 r. - nie zostało dokonane po upływie terminu do opłacenia zażalenia. Zgodnie bowiem z treścią tego przepisu, jeżeli koniec terminu do wykonania czynności przypada na dzień uznany ustawowo za wolny od pracy lub na sobotę, termin upływa następnego dnia, który nie jest dniem wolnym od pracy ani sobotą. Skoro pozwany odebrał zobowiązanie w dniu 12 sierpnia 2017 r. (sobota) to w świetle powyższego termin do wykonania zobowiązania upływał pozwanemu w dniu 21 sierpnia 2017 r. (poniedziałek) jako pierwszemu dniowi, który nie był dniem wolnym od pracy. Niezależnie jednak od powyższego odrzucenie tego wniosku nastąpiło na podstawie art. 107 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, jako wniosku opartego na tych samych okolicznościach, które już uprzednio pozwany podnosił. W tym zakresie Sąd Okręgowy nie dopatrywał się jakiegokolwiek uchybienia Sądu Rejonowego uznając, iż odrzucenie tego wniosku nie narusza art. 107 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Sąd Okręgowy w całości podziela

i przyjmuje za własną argumentację Sądu Rejonowego w przedmiocie przyczyn odrzucenia ponownego wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych przytoczoną w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia.

Słusznie Sąd Rejonowy wskazał, że wykładnia art. 107 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych daje podstawę do wnioskowania, że strona może się domagać ponownie zwolnienia od kosztów sądowych, po oddaleniu jej poprzedniego wniosku w tym przedmiocie, tylko wówczas gdy powołuje się na nowe lub inne okoliczności niż te, którymi uzasadniała pierwotny wniosek, przy czym nie każda zmiana okoliczności mająca wpływ na sytuację materialną wnoszącego o zwolnienie od kosztów sądowych, wyklucza stosowanie tego przepisu. Nie ma uzasadnienia dla udzielenia ochrony stronie, która po raz kolejny wnosi o zwolnienie od kosztów sądowych, składając podlegające odrzuceniu wnioski oparte na tych samych lub jedynie nieznacznie zmienionych podstawach. Podkreślenia wymaga, że chodzi tu jedynie o zmiany istotne, które mogłyby uzasadniać odmienne rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów. W rozważanej sprawie taka sytuacja nie zaistniała. Analiza obu wniosków o zwolnienie od kosztów - pierwotnego i kolejnego - nie pozwala na przyjęcie, iż pozwany przedstawił nowe okoliczności uzasadniające odmienne rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów. Argumentacja pozwanego w zakresie zwolnienia go od kosztów sądowych jest w gruncie rzeczy niemalże identyczna w obu wnioskach. We wniosku z dnia 21 sierpnia 2017 r. pozwany dodatkowo wskazuje jedynie, że ubiega się o świadczenie rentowe. Niemniej jednak w porównaniu z treścią pierwotnego wniosku, nie są to istotne okoliczności, które mogłyby uzasadniać odmienne rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów. Trafnie zatem Sąd Rejonowy uznał, że ponowny wniosek pozwanej podlegał odrzuceniu stosownie do art. 107 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Stosownie do art. 112 ust. 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych ponowny wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych, oparty na tych samych okolicznościach, nie przerwał biegu terminu do wniesienia opłaty sądowej od zażalenia, do uiszczenia której pozwany został wezwany zarządzeniem z dnia 24 lipca 2017 r. Skoro pozwany nie uiszczył należnej opłaty – co nie było kwestionowane – odrzucenie przez Sąd Rejonowy zażalenia jako nieopłaconego należało uznać za prawidłowe. W świetle powyższego brak jest jakichkolwiek podstaw do wzruszania zaskarżonego postanowienia. Sąd Rejonowy odrzucając wymieniony w tym postanowieniu środek odwoławczy prawidłowo zastosował normę art. 370 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. W związku z powyższym, na podstawie art. 385 w zw. z art. 397 § 2 zdanie pierwsze k.p.c., orzeczono jak w sentencji.

SSO Anna Górnik SSO Patrycja Baranowska SSO Agnieszka Woźniak

(...)

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

- (...)

- (...)

4. (...)